

Usmernenia k zaobchádzaniu s prepojenými podnikmi vrátane účastí

Úvod

- 1.1 V súlade s článkom 16 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1094/2010 z 24. novembra 2010, ktorým sa zriaďuje Európsky orgán dohľadu (ďalej len „nariadenie o orgáne EIOPA“)¹ orgán EIOPA vypracúva usmernenia k posudzovaniu prepojených podnikov vrátane účastí.
- 1.2 Tieto usmernenia súvisia s článkom 92 ods. 1 písm. b) a článkom 111 ods. 1 písm. m) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/138/ES z 25. novembra 2009 o začatí a vykonávaní poistenia a zaistenia (ďalej len „smernica Solventnosť II“)², ako aj s článkami 68, 168 a 171 vykonávacích opatrení, bez toho, aby bol dotknutý článok 84 vykonávacích opatrení³.
- 1.3 Tieto usmernenia sú určené pre orgány dohľadu podľa smernice Solventnosť II.
- 1.4 Účelom týchto usmernení je poskytnúť návod na identifikáciu a zaobchádzanie s prepojenými podnikmi vrátane účastí tak, aby sa zabezpečil jednotný prístup vo všetkých členských štátoch.
- 1.5 Na účely týchto usmernení je podnik s účasťou podnik, ktorý vypočítava svoju solventnosť. Pojmom prepojený podnik sa označuje každý prepojený podnik daného podniku s účasťou. Pojem účasť sa používa na označenie jedného typu prepojeného podniku. Dodatok A k záverečnej správe obsahuje prehľad rôznych pojmov používaných v smernici Solventnosť II v súvislosti so vzťahom medzi dvomi alebo viacerými podnikmi.
- 1.6 Tieto usmernenia sa vzťahujú na zaobchádzanie so všetkými prepojenými podnikmi pri výpočte kapitálovej požiadavky na solventnosť (ďalej len „SCR“) a ich súčasťou je usmernenie k určeniu vlastných zdrojov v prípade účastí vo finančných a v úverových inštitúciách. Význam pojmov finančná inštitúcia a úverová inštitúcia sa vysvetľuje v dodatku B k záverečnej správe.
- 1.7 Usmernenia vychádzajú z celostného prístupu. V prvom rade obsahujú opis identifikácie rôznych typov prepojených podnikov vrátane účastí. Potom sú zamerané na zaobchádzanie s rôznymi typmi prepojených podnikov, konkrétne účasťami vo finančných a v úverových inštitúciách a strategickými účasťami. Obsahujú aj usmernenia k zaobchádzaniu s prepojenými podnikmi v rámci štandardného vzorca a v rámci vnútorných modelov na výpočet SCR.
- 1.8 Ak sa v týchto usmerneniach hovorí o oceňovaní alebo hodnote prepojeného podniku, má sa spomenúť článok 13 vykonávacích opatrení.
- 1.9 Usmernenia sa týkajú individuálneho zaobchádzania s prepojenými podnikmi vrátane účastí. Vo väčšine prípadov je identifikácia prepojeného podniku rovnaká z pohľadu podniku s účasťou ako individuálneho subjektu a z hľadiska skupiny. V určitých situáciách však budú existovať rozdiely: Obchodná činnosť prepojeného podniku môže byť takej povahy, že podnik s účasťou a prepojený

¹ Ú. v. EÚ L 331, 15.12.2010, s. 48 – 83.

² Ú. v. EÚ L 335, 17.12.2009, s. 1 – 155.

³ Ú. v. EÚ L 12, 17.01.2015, s. 1 – 797.

podnik nepodliehajú dohľadu nad skupinou podľa článku 213 smernice Solventnosť II. Navyše sa môže vyskytnúť prípad, keď niekoľko subjektov skupiny spoločne vlastní hlasovacie práva alebo základný kapitál podniku v množstve 20 % a viac z celkového objemu hlasovacích práv alebo základného kapitálu. Takýto podnik sa teda označí ako prepojený podnik na úrovni skupiny. Ak je však podiel každého subjektu v skupine nižší ako 20 %, podnik nemôže žiaden zo subjektov v rámci skupiny na úrovni jednotlivých subjektov označiť ako prepojený podnik.

- 1.10 V určitých situáciách sa ustanovenia týkajúce sa jednotlivých subjektov pre prepojené podniky použijú na výpočet príspevku týchto podnikov ku kapitálovej požiadavke na solventnosť skupiny. Tieto situácie sú uvedené vo vykonávacích opatreniach a usmerneniach orgánu EIOPA k výpočtu skupinovej solventnosti.
- 1.11 V dodatku C k záverečnej správe sa formou rozhodovacieho stromu stanovuje metóda zaobchádzania so všetkými typmi prepojených podnikov. Dodatočná analýza a výpočty budú potrebné v prípade finančných a úverových účastí s nepriamym vlastníctvom, ako sa uvádza v usmerneniach č. 4 a 7. V niektorých prípadoch je zaobchádzanie s podielmi totožné s posudzovaním vyplývajúcim z použitia štandardného vzorca, ak neexistuje žiadna účasť.
- 1.12 Pokiaľ nie sú pojmy vymedzené v týchto usmerneniach, ich význam je vymedzený v právnych aktoch, na ktoré sa odkazuje v úvode.
- 1.13 Tieto usmernenia sa uplatňujú od 1. apríla 2015.

Usmernenie č. 1 – Identifikácia

- 1.14 Podniky s účasťou majú identifikovať svoje prepojené podniky a účasti na základe posúdenia z ich uhla pohľadu ako samostatného subjektu.
- 1.15 Pri identifikácii prepojeného podniku na základe vlastníctva akcií, priameho vlastníctva alebo vo forme kontroly, majú podniky s účasťou určiť:
 - a) svoje vlastníctvo hlasovacích práv vyjadrené ako percento hlasovacích práv podniku;
 - b) svoje vlastníctvo všetkých tried akciového kapitálu vydaného podnikom vyjadrené ako percento vydaného akciového imania daného podniku bez ohľadu na hlasovacie práva.

Ak vlastníctvo v písmene a) alebo b) dosahuje minimálne úroveň 20 %, podnik s účasťou má svojimi investíciami v podniku zaobchádzať ako s účasťou.

Ak sa účasť v poisťovni alebo zaistovni riadi smernicou Solventnosť II, posúdenia podľa písmena a) sa vo všeobecnosti budú vzťahovať na splatený kapitál v kmeňových akciách uvedený v článku 69 písm. a) bode i) vykonávacích opatrení a posúdenia podľa písmena b) sa budú vzťahovať na splatený kapitál v kmeňových akciách a splatené prioritné akcie uvedené v článku 69 písm. a) bode v) vykonávacích opatrení.

- 1.16 Podniky s účasťou majú zabezpečiť schopnosť identifikovať vplyv zmien akciového kapitálu prepojených podnikov na zaobchádzanie opísané v predchádzajúcom odseku, a to vždy, keď podnik s účasťou bude robiť výpočet kapitálových požiadaviek na solventnosť v súlade s článkom 102 smernice Solventnosť II.
- 1.17 Pri identifikovaní prepojeného podniku podľa článku 212 ods. 2 smernice Solventnosť II na základe toho, že podnik s účasťou môže mať dominantný alebo významný vplyv na iný podnik, orgány dohľadu majú zvážiť:
- a) súčasné podiely podniku s účasťou v danom podniku a možné zvýšenie podielov z dôvodu vlastníctva opcií, opčných listov alebo podobných nástrojov;
 - b) práva člena podniku s účasťou vo vzájomných poisťovacích spolkoch alebo poisťovniach založených na zásade vzájomnosti a možné zvýšenie objemu týchto práv;
 - c) zastúpenie z podniku s účasťou v správnom, riadiacom alebo kontrolnom orgáne podniku;
 - d) zapojenie podniku s účasťou do tvorby politík podniku vrátane rozhodovania o dividendách a inom rozdeľovaní;
 - e) významné transakcie medzi podnikom s účasťou a daným podnikom;
 - f) výmenu osôb, ktoré účinne riadia podnik s účasťou a daný podnik;
 - g) poskytovanie nevyhnutných technických informácií podniku;
 - h) jednotné riadenie podniku s účasťou a podniku.

Orgány dohľadu majú zvážiť každé počiatočné posúdenie vykonané podnikom s účasťou v súlade s písmenami a) až h) tohto odseku.

Usmernenie č. 2 – Identifikácia účastí vo finančných a úverových inštitúciách

- 1.18 Podniky s účasťou majú zaobchádzať s prepojenými podnikmi ako finančnými alebo úverovými inštitúciami, ak ide o inštitúciu uvedenú alebo opísanú v súlade s článkom 4 ods. 1 a 5 smernice 2013/36/EÚ alebo s článkom 4 ods. 1 smernice 2004/39/ES. Tieto opisy sa vzťahujú na všetky inštitúcie, ktoré plnia funkcie alebo vykonávajú obchodné činnosti opísané v súlade s uvedenými článkami, napriek tomu, že sa na tieto inštitúcie nemusia vzťahovať uvedené smernice.
- 1.19 Podniky s účasťou majú zabezpečiť, aby sa každá účasť vo finančnej alebo v úverovej inštitúcii, v ktorej je vlastníctvo hlasovacích práv alebo základného kapitálu nepriame, posudzovala rovnako ako účasť vo finančnej alebo v úverovej inštitúcii s priamym vlastníctvom hlasovacích práv alebo základného kapitálu.

Usmernenie č. 3 – Určenie strategickej účasti

1.20 Podniky s účasťou majú strategické účasti v súlade s článkom 171 vykonávacích opatrení mali určiť takto:

- a) podniky s účasťou využívajúce na výpočet svojich kapitálových požiadaviek na solventnosť štandardný vzorec majú určiť strategické účasti bez ohľadu na to, či ide o účasť v poisťovni alebo zaistovni, vo finančnej alebo v úverovej inštitúcii alebo v akomkoľvek inom prepojenom podniku;
- b) podniky s účasťou využívajúce na výpočet svojich kapitálových požiadaviek na solventnosť vnútorný model, musia určiť strategické účasti vo finančných a v úverových inštitúciách len na účely posúdenia toho, či sa uplatňuje článok 68 ods. 3 vykonávacích opatrení.

1.21 Podniky s účasťou nemajú na preukázanie súladu s požiadavkami článku 171 vykonávacích opatrení rozdeľovať účasť na rôzne časti a posudzovať niektoré časti ako strategické na rozdiel od iných častí. Ak bola konkrétna účasť určená ako strategická:

- a) v prípade účasti vo finančnej alebo úverovej inštitúcii sú všetky investície do vlastných zdrojov strategické;
- b) v prípade akéhokoľvek iného prepojeného podniku sú všetky investície do akcií strategické.

1.22 V prípade, ak sa preukáže, že hodnota investícií do akcií bude pravdepodobne podstatne menej volatilná, v súlade s článkom 171 písm. a) vykonávacích opatrení, podniky s účasťou majú zabezpečiť:

- a) dôsledné a náležité uplatňovanie oceňovaní v priebehu času na účasť aj na ďalšie akcie vybraté ako základ pre porovnanie;
- b) že zohľadnia dôsledky ich vplyvu na hodnotu účasti.

1.23 V prípade, ak sa preukáže, že povaha investícií je strategická, v súlade s článkom 171 písm. b) bodmi i) až iii) vykonávacích opatrení, podniky s účasťou majú:

- a) uviesť dĺžku obdobia, počas ktorého sa má uplatňovať stratégia držania účasti;
- b) zvážiť vplyv podmienok na trhu na hlavné politiky;
- c) určiť všetky významné faktory ovplyvňujúce schopnosť podniku s účasťou udržať svoju stratégiu alebo faktory obmedzujúce túto schopnosť a spôsob, ako by sa mohli tieto faktory zmierniť.

1.24 V prípade, ak sa preukáže, že existuje trvalá väzba, v súlade s článkom 171 písm. b) bodom iv) vykonávacích opatrení podniky s účasťou majú zvážiť tieto kritériá:

- a) či je medzi dvomi podnikmi dlhodobý stabilný vzťah;

- b) či má tento stabilný vzťah za následok úzke hospodárske väzby, rozdelenie rizík a prínosov medzi podnikmi alebo vystavenie jedného podniku rizikám druhého podniku;
- c) formu vzťahu medzi dvomi podnikmi, ktorou môže byť vlastníctvo, spoločné produkty alebo distribučné kanály, krížový predaj, vytváranie spoločných podnikov alebo iné dlhodobé prevádzkové alebo finančné väzby.

1.25 V súlade s článkom 171 písm. b) bodom v) vykonávacích opatrení má podnik s účasťou, ktorý je súčasťou skupiny považovať hlavné politiky, ktorými sa usmerňujú alebo obmedzujú opatrenia skupiny, za politiky vymedzené konečným materským podnikom alebo, ak je to inak, podnikom, ktorý stanovuje hlavné politiky pre skupinu ako celok.

1.26 Podniky s účasťou majú zdokumentovať svoje úvahy týkajúce sa záležitostí uvedených v článku 171 vykonávacích opatrení a odsekoch 1.21 až 1.25, vrátane všetkých ďalších relevantných faktorov, spoločne s dôležitými podpornými materiálmi.

Usmernenie č. 4 – Rozsah výpočtov na účely článku 68 vykonávacích opatrení

1.27 Pri určovaní hodnoty úcastí vo finančných a v úverových inštitúciách na účely článku 68 vykonávacích opatrení majú podniky s účasťou započítať aj kapitálovú účasť a akékoľvek ďalšie položky vlastných zdrojov, bez ohľadu na to, či sú vo vlastníctve priamo alebo nepriamo.

1.28 Podniky s účasťou majú uplatňovať tieto prístupy:

- a) v prípade priameho vlastníctva sa má na účely článku 68 vykonávacích opatrení použiť hodnota úcastí vo finančných alebo v úverových inštitúciách určená podnikom s účasťou v súlade so zásadami oceňovania podľa smernice Solventnosť II, ako sa uvádza v usmernení č. 5;
- b) úcasti vo finančných a úverových inštitúciách, ktoré sú vlastnené nepriamo prostredníctvom inej úcasti vo finančnej alebo v úverovej inštitúcii, sa nemajú zohľadňovať podľa článku 68 vykonávacích opatrení, keďže ich hodnota už má byť započítaná v hodnote priamej úcasti vo finančnej alebo v úverovej inštitúcii v súlade s písmenom a);
- c) odpočet za účasť vo finančnej alebo v úverovej inštitúcii v nepriamom vlastníctve sa má objaviť len vtedy, keď prepojené podniky medzi podnikom s účasťou a finančnou a úverovou účasťou sú iné ako finančné a úverové úcasti;
- d) v prípade iných druhov nepriameho vlastníctva vo finančnej alebo v úverovej inštitúcii sa na účely článku 68 vykonávacích opatrení má použiť hodnota úcasti, ktorú určil prepojený podnik v súlade s článkom 13 vykonávacích opatrení;

- e) hodnoty použité na účely článku 68 vykonávacích opatrení majú predstavovať pomerné vlastníctvo priamo alebo nepriamo držanej účasti podniku s účasťou vo finančnej alebo v úverovej inštitúcii.

Usmernenie č. 5 – Výpočty na účely článku 68 vykonávacích opatrení

- 1.29 Pri výpočte 10 % hodnoty položiek uvedených v článku 69 písm. a) bodoch i), ii), iv) a vi) vykonávacích opatrení na účely článku 68 vykonávacích opatrení majú podniky s účasťou pred akýmkoľvek odpočítaním podľa článku 68 vykonávacích opatrení, pokiaľ ide o účasti vo finančných a v úverových inštitúciách, použiť sumu položiek základných vlastných zdrojov.
- 1.30 Ak hodnota všetkých účastí vo finančných a úverových inštitúciách, ktoré sú iné ako účasti uvedené v článku 68 ods. 1 vykonávacích opatrení, neprekračuje 10 % hodnoty položiek uvedených v článku 69 písm. a) bodoch i), ii), iv) a vi) vykonávacích opatrení na účely článku 68 ods. 2 vykonávacích opatrení, potom sa neuskutoční žiaden odpočet a uplatnia sa usmernenia č. 8 a 9.
- 1.31 Podniky s účasťou majú uplatniť článok 68 ods. 3 vykonávacích opatrení len v prípadoch, keď:
 - a) v súlade s usmernením č. 3 preukázali, že účasť spĺňa kritériá strategickej účasti;
 - b) podnik s účasťou a účasť sa zahŕňajú do výpočtov na základe metódy 1 v súlade so smernicou 2002/87/ES pre finančný konglomerát, do ktorého patria, alebo na základe metódy 1 podľa smernice Solventnosť II.

Usmernenie č. 6 – Odpočty so zreteľom na účasti vo finančných a v úverových inštitúciách

- 1.32 Ak nemožno vykonať odpočty podľa článku 68 ods. 1 a 2 vykonávacích opatrení z príslušnej triedy uvedenej v článku 68 ods. 5 vykonávacích opatrení, podniky majú prijať tieto prístupy:
 - a) ak položky určené na odpočet nie sú klasifikované do tried uvedených v článku 68 ods. 5 vykonávacích opatrení, všetko odpočítavanie sa má vykonať zo sumy položiek uvedených v článku 69 písm. a) bodoch i), ii), iv) a vi) vykonávacích opatrení;
 - b) ak výška odpočtu prekračuje sumu, od ktorej sa vyžaduje odpočet v súlade s článkom 68 ods. 5, zvyšná suma sa odpočíta takto:
 - i) vlastníctvo nástrojov dodatočného kapitálu triedy 1 (Tier 1) prekračujúce položky uvedené v článku 69 písm. a) bodoch iii) a v) a v článku 69 písm. b) vykonávacích opatrení sa odpočítava od položiek uvedených v článku 69 písm. a) bodoch i), ii), iv) a vi) vykonávacích opatrení;
 - ii) vlastníctvo nástrojov triedy 2 prekračujúce základné vlastné zdroje položky uvedené v článku 72 vykonávacích opatrení sa

odpočítava od položiek uvedených v článku 69 písm. a) bodoch iii) a v) a v článku 69 písm. b) vykonávacích opatrení, a potom od položiek uvedených v článku 69 písm. a) bodoch i), ii), iv) a vi) vykonávacích opatrení až do úplného odpočítania.

Usmernenie č. 7 – Úpravy z dôvodu odpočtov nepriamo vlastnených účastí vo finančných a v úverových inštitúciách

1.33 Keď sa vyžaduje úplné alebo čiastočné odpočítanie hodnoty účasti vo finančnej alebo v úverovej inštitúcii s nepriamym vlastníctvom v súlade s článkom 68 vykonávacích opatrení, podniky s účasťou majú výlučne na účely výpočtu kapitálových požiadaviek na solventnosť:

- a) o sumu daného odpočtu znížiť hodnotu prepojeného podniku v priamom vlastníctve, ktorý je aktívom podniku s účasťou, prostredníctvom ktorého sa vykonáva nepriame vlastníctvo účasti vo finančnej alebo v úverovej inštitúcii;
- b) sa v záujme úpravy opísanej v písmene a) riadiť podľa prístupu uvedeného v článku 68 ods. 5 vykonávacích opatrení a v usmernení č. 6.

Usmernenie č. 8 – Použitie štandardného vzorca na prepojené podniky

1.34 Toto usmernenie sa týka podnikov s účasťou používajúcich štandardný vzorec na výpočet kapitálových požiadaviek na solventnosť vzhľadom na riziká vyplývajúce z prepojených podnikov v priamom vlastníctve podniku s účasťou.

1.35 Keď podnik s účasťou vlastní položky vlastných zdrojov prepojeného podniku ako aktíva a hodnota týchto položiek sa neodpočítava úplne celá alebo sa vôbec neodpočítava od vlastných zdrojov podniku s účasťou z dôvodu uplatňovania článku 68 vykonávacích opatrení, krytie rizika pre zvyšnú hodnotu tohto vlastníctva sa má vypočítať podľa štandardného vzorca.

1.36 Podnik s účasťou má štandardný vzorec používať takto:

- a) s vlastníctvom kapitálu v kmeňových akciách alebo v prioritných akciách prepojeného podniku sa má zaobchádzať ako s vlastným kapitálom, pričom sa podľa potreby uplatňuje podmodul akciového rizika;
- b) s vlastníctvom podriadených záväzkov vydaných prepojeným podnikom sa má zaobchádzať ako s finančným nástrojom, pričom sa zohľadnia zmluvné podmienky a podľa potreby uplatnia trhové tlaky vrátane úrokovej miery, úverového rozpätia, meny, koncentrácie a prípadných ďalších rizikových podmodulov;
- c) s každým vlastníctvom uvedeným v predchádzajúcich dvoch bodoch, v ktorom sa prejavujú prvky vlastného kapitálu a dlhopisov, sa má zaobchádzať v súlade s usmernením č. 5 (Usmernenia k posudzovaniu expozícií voči trhovým rizikám a voči riziku protistrany v rámci štandardného vzorca).

Usmernenie č. 9 – Použitie vnútorných modelov v prípade prepojených podnikov

- 1.37 Toto usmernenie sa týka podnikov s účasťou používajúcich úplný alebo čiastočný vnútorný model na výpočet kapitálových požiadaviek na solventnosť vzhľadom na riziká vyplývajúce z prepojených podnikov.
- 1.38 Keď podnik s účasťou vlastní položky vlastných zdrojov prepojeného podniku ako aktíva a hodnota týchto položiek sa neodpočítava úplne celá alebo sa vôbec neodpočítava od vlastných zdrojov podniku s účasťou z dôvodu uplatňovania článku 68 vykonávacích opatrení, riziká vyplývajúce zo zvyšnej hodnoty tohto vlastníctva sa majú zachytiť ako súčasť vnútorného modelu.
- 1.39 Podnik s účasťou má do vnútorného modelu zahrnúť všetky podstatné kvantifikovateľné riziká pochádzajúce z jeho prepojených podnikov, pričom zohľadní expozície prepojeným podnikom vrátane vlastníctva akcií a podriadených záväzkov. V modeli sa majú odrážať dôležité opatrenia týchto rizík.
- 1.40 Keď podnik s účasťou vykonáva výpočet kapitálovej požiadavky na solventnosť na úrovni samostatného subjektu pre podnik s účasťou alebo prepojený podnik spôsobom, v ktorom sa zohľadňujú riziká voči hodnote podkladových aktív a záväzkov daného prepojeného podniku, má zabezpečiť, aby to bol primeraný výpočet na úrovni samostatného subjektu, a nemá nahrádzať tento výpočet konsolidovaným výpočtom, ako keby podnik s účasťou a jeho prepojený podnik boli skupinou podľa smernice Solventnosť II.

Dodržiavanie a pravidlá oznamovania

- 1.41 Tento dokument obsahuje usmernenia vydané v súlade s článkom 16 nariadenia o orgáne EIOPA. V súlade s článkom 16 ods. 3 nariadenia o orgáne EIOPA príslušné orgány a finančné inštitúcie vynaložia všetko úsilie na dodržiavanie týchto usmernení a odporúčaní.
- 1.42 Príslušné orgány, ktoré dodržiavajú alebo plánujú dodržiavať tieto usmernenia, primerane začlenia tieto usmernenia do svojho regulačného rámca alebo rámca dohľadu.
- 1.43 Príslušné orgány do dvoch mesiacov od vydania preložených znení potvrdia orgánu EIOPA, či dodržiavajú alebo majú v úmysle dodržať tieto usmernenia, a uviesť dôvody v prípade ich nedodržania.
- 1.44 V prípade neposkytnutia odpovede v uvedenej lehote sa budú príslušné orgány považovať za orgány, ktoré nedodržiavajú ohlasovacie povinnosti, a budú tak nahlásené.

Záverečné ustanovenie o preskúmaniach

- 1.45 Tieto usmernenia budú preskúmané orgánom EIOPA.